

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

DRŽAVNI PRORAČUN ZA 2019. GODINU I PROJEKCIJE ZA 2020. I 2021. GODINU¹

- VODIČ ZA GRAĐANE -

Zagreb, prosinac 2018.

¹ Hrvatski sabor je dana 3. prosinca 2018. usvojio Državni proračun Republike Hrvatske za 2019. godinu i projekcije za 2020. i 2021. godinu

UVOD

Fiskalnu politiku Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH) u ovom razdoblju određivat će poduzimanje napora kako bi se, u skladu s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu, i nadalje jačala fiskalna održivost i ekonomski rast i razvoj te kako bi se osigurala primjerena skrb za sve građane RH. Ključni naglasak će i nadalje biti na reformskim aktivnostima koje se poduzimaju na prihodnoj i na rashodnoj strani proračuna, usmjerenim na ojačavanje dugoročnog potencijala hrvatskog gospodarstva i realnu konvergenciju prema zemljama unutar europodručja te na smanjenje makroekonomskih neravnoteža. Nastavit će se sa strogom kontrolom rashodne strane proračuna, a sav višak prihoda u odnosu na planirane bit će iskorišten za daljnje smanjenje javnog duga.

Prihodna strana proračuna bit će obilježena trećim krugom poreznog rasterećenja, odnosno nastavkom provedbe porezne reforme započete 2017. godine. Uz daljnje smanjivanje administrativnog opterećenja, najznačajnije izmjene odnose se na snižavanje stope PDV-a s 25% na 13% i to za žive životinje, svježje meso i ribu, voće i povrće, jaja, dječje pelene dok će se svi lijekovi oporezovati stopom od 5%. Time se umanjuje regresivni učinak PDV-a na najosjetljivije skupine građana, a ujedno se povećava i raspoloživi dohodak kućanstava. Dodatno, od 1. siječnja 2020. godine planira se i smanjenje opće stope PDV-a s 25% na 24%.

U dijelu oporezivanja rada, izmjenama u sustavu doprinosa na plaće smanjit će se ukupan trošak rada za poslodavca, a izmjene u sustavu poreza na dohodak pozitivno će utjecati na konkurentnost visokokvalificiranih zaposlenika poput IT stručnjaka, liječnika, inženjera i drugih. Značajan učinak na prihode proračuna imat će i povlačenje sredstva iz EU fondova koja bi trebala biti iskorištena za različite razvojne i infrastrukturne projekte te za aktivnosti istraživanja i inovacija, što bi trebalo ojačati razvojne kapacitete svih krajeva RH.

Rashodna strana proračuna određena je daljnjim jačanjem fiskalne održivosti uz provođenje mjera u svrhu poticanja razvoja i adekvatne skrbi za sve slojeve stanovništva. Uzevši u obzir ozbiljnost demografskih problema i dalje su u fokusu mjere demografske obnove, uključujući i provedbu mjera obiteljske i

populacijske politike, kao što su proširenje obuhvata korisnika doplatka za djecu i nastavak subvencioniranja stambenih kredita građanima kojima se omogućuje povoljnija kupnja prve, odnosno veće nekretnine. Uz navedeno, planirana su i povećana izdvajanja za mirovine koja su rezultat indeksacije po općim i posebnim propisima te očekivanog priljeva novih umirovljenika.

Kako je temelj održivog razvoja RH kompatibilan cjelokupan obrazovni sustav s potrebama i potencijalima hrvatskog gospodarstva i tržišta rada, osiguravaju se dodatna sredstva za provedbu kurikularne reforme, posebice za stručna usavršavanja učitelja i nastavnika te uspostavu sustava razvoja digitalno zrelih škola te sredstva usmjerena na poboljšanje učinkovitosti financiranja visokog obrazovanja s ciljem unapređenja programskog financiranja.

U prvoj polovici 2020. godine RH će po prvi puta predsjedati Vijećem Europske unije. Kako poslovi vezani za pripremu i provedbu odluka povezanih s predsjedanjem imaju prioritet u radu svih tijela državne uprave, osiguravaju se dodatna sredstva upravo za navedene namjene.

Iako je RH izašla iz postupka prekomjernog proračunskog manjka, i dalje je dužna pridržavati se kriterija iz preventivnog mehanizma Pakta o stabilnosti i rastu, odnosno poduzimati kontinuirane napore u svrhu održivog kretanja manjka/viška općeg proračuna te smanjenja udjela javnog duga u bruto domaćem proizvodu (u daljnjem tekstu: BDP).

MAKROEKONOMSKI OKVIR

U narednom razdoblju očekuje se nastavak povoljnih kretanja ekonomske aktivnosti u srednjoročnom razdoblju. Tako se u 2019. godini predviđa realni rast BDP-a od 2,9% koji će postupno usporavati na 2,7% u 2020. te 2,5% u 2021. godini. Tijekom navedenog razdoblja temelj gospodarskog rasta bit će pozitivan doprinos domaće potražnje, dok će doprinos neto inozemne potražnje biti blago negativan. Od 2019. do kraja projekcijskog razdoblja pozitivan makroekonomski učinak na gospodarski rast dolazit će od daljnjeg poreznog rasterećenja. Predviđa se niska te stabilna inflacija, kao i nastavak pozitivnih kretanja na tržištu rada uz daljnje smanjenje stope nezaposlenosti.

Tablica 1. Projekcije makroekonomskih pokazatelja Republike Hrvatske

	2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
Bruto domaći proizvod (BDP)					
BDP - realni rast, %	2,9	2,7	2,9	2,7	2,5
Osobna potrošnja ¹	3,6	3,5	3,4	3,1	2,6
Državna potrošnja	2,7	2,6	2,5	2,2	2,0
Bruto investicije u fiksni kapital	3,8	4,6	6,6	6,1	5,7
Izvoz roba i usluga	6,4	3,6	4,0	3,9	3,8
Izvoz roba	8,7	4,8	5,5	5,3	5,0
Izvoz usluga	4,4	2,5	2,6	2,7	2,7
Uvoz roba i usluga	8,1	5,7	5,8	5,4	5,1
Uvoz roba	7,2	5,0	5,4	5,2	5,1
Uvoz usluga	12,7	9,1	7,8	6,3	5,3
Rast konačne potražnje, %	4,6	3,7	3,8	3,6	3,4
Doprinosi rastu BDP-a, postotni bodovi	2,9	2,7	2,9	2,7	2,5
Domaća potražnja	3,3	3,4	3,8	3,5	3,1
Promjena zaliha	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Neto izvoz	-0,6	-0,9	-0,8	-0,7	-0,6
Doprinosi rastu BDP-a, postotni bodovi	2,9	2,7	2,9	2,7	2,5
Osobna potrošnja ¹	2,1	2,0	1,9	1,8	1,5
Državna potrošnja	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Bruto investicije u fiksni kapital	0,8	0,9	1,3	1,3	1,2
Izvoz roba i usluga	3,1	1,9	2,0	2,0	2,0
Uvoz roba i usluga	-3,7	-2,8	-2,9	-2,8	-2,7
Promjena deflatora, %	1,1	1,9	1,7	1,7	1,8
Osobna potrošnja ¹	1,0	1,3	1,0	1,3	1,6
Državna potrošnja	1,8	2,5	2,4	1,7	1,6
Bruto investicije u fiksni kapital	0,3	0,9	1,5	1,8	1,7
Izvoz roba i usluga	2,5	2,1	2,0	1,8	1,7
Izvoz roba	1,2	0,7	1,5	1,6	1,5
Izvoz usluga	3,7	3,3	2,5	2,0	1,9
Uvoz roba i usluga	2,3	1,2	1,5	1,5	1,4
Uvoz roba	2,6	1,2	1,5	1,4	1,3
Uvoz usluga	0,8	0,9	1,4	1,5	1,6
Indeks potrošačkih cijena (promjena, %)	1,1	1,6	1,2	1,5	1,7
Tržište rada					
Radna snaga (15+, promjena, %) ²	0,0	-0,5	0,4	0,7	0,9
Stopa nezaposlenosti (razina, %) ²	11,2	8,5	7,3	6,6	6,3
Rast zaposlenosti (promjena, %) ³	2,2	2,4	1,7	1,4	1,3
Produktivnost rada, broj zaposlenih (promjena, %) ³	0,7	0,2	1,1	1,2	1,2
Jedinični trošak rada (promjena, %) ³	-1,8	3,5	2,4	1,6	1,5
Prosječna bruto plaća zaposlenih u pravnim osobama (promjena, %) ⁴	3,9	5,2	4,6	3,7	3,5

¹ Uključuje kućanstva i neprofitne ustanove koje služe kućanstvima.

² Prema definiciji Ankete o radnoj snazi.

³ Definicija nacionalnih računa, domaći koncept.

⁴ Rezultat obrade podataka iz obrasca JO PPD.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

Kretanje prihoda u razdoblju 2019. – 2021.

Projekcija prihoda državnog proračuna u razdoblju 2019. – 2021. temelji se na očekivanom rastu gospodarske aktivnosti, uzimajući u obzir fiskalne učinke trećeg kruga poreznog rasterećenja i to prvenstveno u sustavu PDV-a, doprinosa te trošarina.

Značajan učinak na prihode državnog proračuna u razdoblju 2019. - 2021. imat će i povlačenje sredstava iz EU fondova gdje se očekuje nastavak pozitivnih stopa rasta.

Sukladno navedenom, ukupni prihodi u 2019. godini planirani su u iznosu od 136,1 milijardu kuna, dok su za 2020. projicirani u iznosu od 138,5 milijardi kuna. Daljnjim rastom gospodarske aktivnosti prema kraju razdoblja ukupni prihodi proračuna za 2021. godinu projiciraju se u iznosu od 140,7 milijardi kuna.

Porezni prihodi u 2019. godini projicirani su u iznosu od 78,5 milijardi kuna. U narednim godinama, usprkos poreznom rasterećenju, očekuje se daljnji rast prihoda od poreza te su oni za 2020. projicirani u iznosu od 80,1 milijardu kuna, dok se u 2021. godini očekuju u iznosu od 82,6 milijardi kuna.

Porez na dobit u tekućoj godini plaća se na temelju poslovanja poduzetnika prethodne godine. Temeljem procjene poslovanja gospodarskih subjekata, prihod od poreza na dobit za 2019. planiran je u iznosu od 8,8 milijardi kuna, dok projekcija za 2020. iznosi 9,2 milijarde kuna te 9,5 milijardi kuna za 2021. godinu.

Prihod od poreza na dodanu vrijednost projiciran je na temelju očekivanog kretanja nominalne osobne potrošnje u narednim godinama, uključujući fiskalne učinke koji proizlaze iz provedene porezne reforme. Od 2019. godine proširuje se primjena snižene stope PDV-a od 13% na žive životinje, svježe i rashlađeno meso, ribu, voće i povrće, jaja, dječje pelene, a svi lijekovi oporezovat će se stopom od 5%. Također, ukida se vrijednosni prag za odbitak 50% pretporeza kod osobnih automobila te pravo na korištenje pretporeza za plovila i

zrakoplove. U svrhu rasterećenja gospodarstva, planira se i smanjenje opće stope PDV-a s 25% na 24% od 1. siječnja 2020. godine. Navedeno bi trebalo otvoriti prostor za snižavanje cijena navedenih proizvoda, što bi trebalo pridonijeti povećanju raspoloživog dohotka kućanstva.

Sukladno navedenom, u 2019. planira se ostvariti 51,8 milijardi kuna prihoda od PDV-a, dok projekcije za 2020. iznose 52,6 milijardi kuna, odnosno 54,6 milijardi kuna za 2021. godinu.

Prihod od posebnih poreza i trošarina projiciran je na temelju očekivanog kretanja potrošnje trošarinskih proizvoda, uzimajući u obzir učinke izmjena propisa u trošarinskom sustavu, odnosno kod trošarina na energente te trošarina na duhan. Osnovni ciljevi izmjena propisa su smanjenje troškova prijevoznika i dostizanje dogovorene visine trošarina na duhanske proizvode prema direktivi EU.

Sukladno navedenom, za 2019. prihodi od trošarina planirani su u ukupnom iznosu od 15,7 milijardi kuna, dok projekcije za 2020. i 2021. godinu iznose 16,1 milijardu kuna, odnosno 16,2 milijarde kuna.

Prihodi od ostalih poreza na robu i usluge u 2019. planirani su u iznosu od 412,2 milijuna kuna, dok procjene za 2020. iznose 420,2 milijuna kuna, odnosno 427,8 milijuna kuna za 2021. godinu. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Prihodi od poreza na dobitke od igara na sreću i ostalih poreza od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću planirani su temeljem dinamike kretanja u proteklom razdoblju te se sličan trend očekuje i nadalje. U skladu s tim, navedeni prihodi planirani su u iznosu od 1,3 milijarde kuna za 2019. godinu, dok projekcije za 2020. i 2021. godinu iznose 1,4 milijarde kuna.

Prihod od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije za 2019. planiran je u iznosu od 459,9 milijuna kuna. Projekcija ovog prihoda za 2020. iznosi 465,4 milijuna kuna, dok za 2021. godinu iznosi 471 milijun kuna.

Projekcije prihoda po osnovi doprinosa za razdoblje 2019. - 2021. temeljene su na očekivanom kretanju nominalnih bruto plaća i zaposlenosti, uzimajući u obzir učinke porezne reforme.

S ciljem daljnjeg rasterećenja cijene rada, pojednostavljenjem sustava doprinosa te administrativnog rasterećenja poreznih obveznika planira se ukidanje doprinosa za zapošljavanje od 1,7% i doprinosa za zaštitu zdravlja na radu od 0,5% te povećanje doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 16,5%. Time se ukupno opterećenje plaće doprinosima smanjuje s 37,2% na 36,5% što otvara prostor za povećanje plaća.

Od doprinosa za mirovinsko osiguranje, u 2019. godini se u državni proračun planira prikupiti 24,1 milijarda kuna prihoda, dok projekcija za 2020. iznosi 25,1 milijardu kuna, a za 2021. godinu 26,2 milijarde kuna.

Prihodi od pomoći se najvećim dijelom odnose na sredstva iz EU fondova, a u razdoblju 2019. - 2021. planira se intenzivirati njihovo povlačenje. Sukladno navedenom, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2019. iznose 17,5 milijardi kuna, u 2020. 17,2 milijarde kuna te 15,7 milijardi kuna u 2021. godini.

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od kamata (na dane zajmove, po vrijednosnim papirima, na oročena sredstva i depozite po viđenju te zateznih kamata), prihoda od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih organizacija, prihoda od dividendi, koncesija, iznajmljivanja i zakupa imovine, prihoda od legalizacije te ostalih prihoda od imovine. Najveće stavke prihoda od imovine čine prihodi od koncesija te prihodi od dobiti trgovačkih društava, kreditnih i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima. U promatranom razdoblju planira se daljnje povlačenje dobiti trgovačkih društava u vlasništvu države u državni proračun.

Tako su u 2019. i 2020. prihodi od imovine planirani u iznosu od 2,5 milijardi kuna, a u 2021. godini u iznosu od 2,4 milijarde kuna.

Očekuje se da će **prihodi od administrativnih pristojbi i pristojbi po posebnim propisima** slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju. Prihodi po osnovi upravnih i administrativnih pristojbi u 2019. planirani su u iznosu od 688 milijuna kuna, dok projekcije za 2020. iznose 707,6 milijuna kuna, a za 2021. godinu 727,3 milijuna kuna.

Planirani prihodi po posebnim propisima većinom su namjenski prihodi i u 2019. godini iznose 3,6 milijardi kuna, dok projekcije za 2020. i 2021. iznose 3,7 milijardi kuna.

Prihode od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga, kao i prihode od donacija planiraju proračunski korisnici za svoje namjene, a za razdoblje 2019. – 2021. godine planirani su u prosječnom iznosu od 1,3 milijarde kuna.

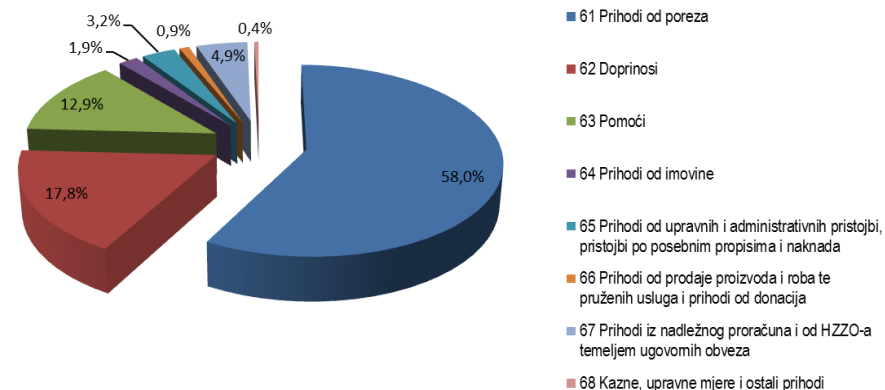
Očekuje se kako će **prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza** u planskom razdoblju iznositi 6,6 milijardi kuna u 2019., 6,7 milijardi kuna u 2020. te 6,9 milijardi kuna u 2021. godini.

Prihodi od kazni i upravnih mjera najvećim se dijelom ostvaruju po osnovi kazni za prometne prekršaje, zatim za porezne i carinske prekršaje, a u nešto manjoj mjeri od raznih ostalih kazni. Očekuje se da će prihodi od kazni i upravnih mjera slijediti trendove dosadašnjih kretanja i u narednom razdoblju te su za 2019. planirani u iznosu od 552,9 milijuna kuna, dok projekcije za 2020. iznose 564,1 milijun kuna, a za 2021. godinu 575,5 milijuna kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u 2019. godini planiraju se u iznosu od 780,5 milijuna kuna, a najveći dio ovih prihoda ostvarit će se aktivacijom neaktivne državne imovine, odnosno prodajom stanova i ostalih građevinskih objekata te prodajom postrojenja i opreme.

U 2020. ovi prihodi projiciraju se u iznosu od 686,6 milijuna kuna, dok se za 2021. godinu projiciraju u iznosu od 671,6 milijuna kuna.

Prihodi poslovanja državnog proračuna u 2019. godini

Kretanje rashoda u razdoblju 2019. - 2021.

U 2019. godini ukupni rashodi državnog proračuna planirani su u iznosu od 140,3 milijarde kuna, što je 6,5% ili 8,5 milijardi kuna više u odnosu na Državni proračun RH za 2018. godinu. U 2020. godini ukupni rashodi dosegnut će razinu od 141,0 milijardu kuna, a u 2021. godini iznos od 141,5 milijardi kuna.

Uz osiguravanje sredstava za prava i obveze koji proizlaze iz obvezno-pravnih odnosa, zakonskih i podzakonskih akata i kolektivnih ugovora, na razinu rashoda 2019. godine utječe i činjenica da će RH predsjedati Vijećem Europske unije u prvoj polovici 2020. godine za što će najveći dio pripremnih aktivnosti biti proveden tijekom 2019. godine. Uz to, u 2019. godini bit će provedeni izbori članova u Europski parlament iz RH, izbori za članove vijeća nacionalnih manjina i predstavnike nacionalnih manjina te za predsjednika RH, a provodit će se i pripreme radnje za popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine.

Dodatno, provedba Zaključka Vlade RH od 2. kolovoza 2018., kojim je prihvaćen Prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, ima utjecaj na rashode državnog proračuna.

Od ukupno planiranih rashoda u 2019. godini, rashodi koji se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka, odnosno izvora koji utječu na rezultat proračuna opće države, iskazani su u iznosu od 111,5 milijardi kuna ili 2,6 posto više u odnosu na 2018. godinu. U 2020. godini ovi rashodi planirani su na razini od 112,0 milijardi kuna, a u 2021. godini na razini od 113,8 milijardi kuna.

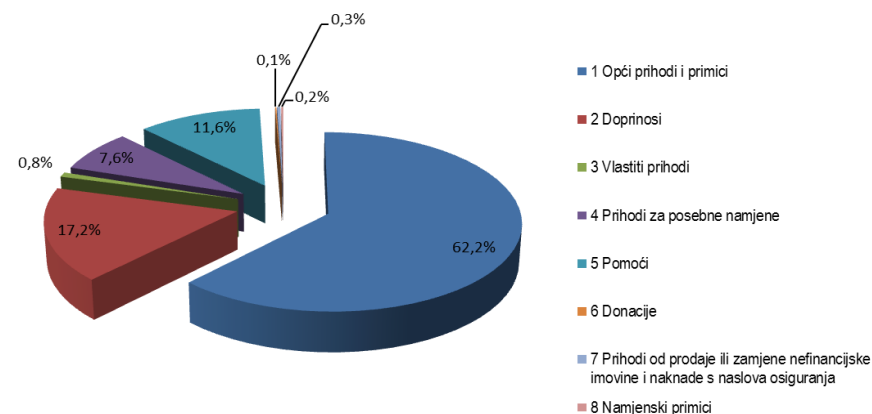
Rast navedenih rashoda najvećim je dijelom rezultat osiguranja sredstava za:

- mirovine i mirovinska primanja (indeksacija mirovina po općim i posebnim propisima i očekivani porast broja umirovljenika)
- doprinos RH proračunu Europske unije
- mjere demografske obnove, uključujući i mjere provedbe obiteljske i populacijske politike, od kojih se ističu doplatka za djecu, naknade za dodatni porodiljni dopust i opremu za novorođeno dijete te subvencioniranje stambenih kredita
- sufinanciranje EU projekata na pozicijama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU (za što su se sredstva prije izdvajala iz udjela u porezu na dohodak),
- učinkovitiji sustav znanosti i obrazovanja (provedba kurikularne reforme, primjena novog četverogodišnjeg modela programskog financiranja visokog obrazovanja i znanosti i ostalo)
- predsjedanje RH Vijećem Europske unije (uključuje i uređenje kongresnog centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice koja će biti središnje mjesto predsjedanja).

Rashodi koji se financiraju iz izvora koji ne utječu na rezultat proračuna opće države u 2019. godini bilježe rast u odnosu na 2018. godinu za 5,7 milijardi kuna i planirani su na razini od 28,8 milijardi kuna. U 2020. godini ovi rashodi planirani su na razini od 29,1 milijardu kuna, a u 2021. godini na razini od 27,7 milijardi kuna.

Dakle od ukupnog rasta rashoda u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu u iznosu od 8,5 milijardi kuna, na izvore koji utječu na rezultat proračuna opće države odnosi se 2,8 milijardi kuna, dok se na izvore koji ne utječu na rezultat proračuna opće države odnosi 5,7 milijardi kuna.

Rashodi državnog proračuna u 2019. po izvorima financiranja

Rashodi za zaposlene svojim udjelom u ukupnim rashodima čine drugu po veličini skupinu rashoda proračuna, a u najvećoj mjeri su određeni kretanjem broja državnih i javnih službenika i namještenika. Ukupni rashodi za zaposlene u 2019. godini planiraju se u iznosu od 29,1 milijardu kuna i u odnosu na plan 2018. godine bilježe rast od 0,8 milijardi kuna.

Navedeno povećanje uključuje:

- cjelogodišnju primjenu kolektivnih ugovora za državne i javne službenike i namještenike

- predsjedanje RH Vijećem EU u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. pri čemu će već u 2019. godini biti potrebno rasporediti određeni broj djelatnika u Stalno predstavništvo RH u Bruxellesu
- povećanje rashoda za zaposlene financiranih iz EU sredstava.

U 2020. godini rashodi za zaposlene planirani su na ukupnoj razini u iznosu od 29,4 milijarde kuna, a u 2021. godini u iznosu od 29,6 milijardi kuna.

Ukupni **materijalni rashodi** u 2019. godini planiraju se u iznosu od 14,4 milijarde kuna što predstavlja povećanje od 1,0 milijarde kuna u odnosu na 2018. godinu.

Navedeno povećanje odnosi se na:

- metodološke promjene unutar Ministarstva znanosti i obrazovanja budući da su se sredstva vezana uz programsko financiranje u 2018. godini planirala u okviru druge kategorije rashoda
- naknadu za prijevoz zaposlenima u sustavu znanosti i obrazovanja te u Ministarstvu unutarnjih poslova
- osiguranje dodatnih sredstva za troškove pokretanja i provođenja jednostavnog postupka stečaja potrošača sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača²
- povećanje troškova u ustanovama u zdravstvu (lijekovi, pomoćni i sanitetski materijal te ostalo), a koji se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja.

U 2020. godini ukupni materijalni rashodi projicirani su na razini od 14,4 milijarde kuna, a u 2021. godini na razini od 14,3 milijarde kuna.

Financijski rashodi, koje čine kamate za izdane vrijednosne papire, kamate za primljene zajmove i ostali financijski rashodi, projicirani su u skladu sa stanjem uvjeta na financijskim tržištima, odnosno troškovima servisiranja javnog duga.

² Narodne novine, broj 67/18

Ovi rashodi u 2019. godini projicirani su na razini od 9,8 milijardi kuna, u 2020. u iznosu od 8,2 milijarde kuna te u 2021. godini u iznosu od 8,4 milijarde kuna.

Rashodi za subvencije u 2019. planiraju se u iznosu od 7,0 milijardi kuna što predstavlja povećanje od 352,7 milijuna kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine, a rezultat je povećanja subvencija financiranih iz EU i ostalih izvora financiranja.

Najznačajniji iznos subvencija odnosi se na izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, a značajan udio čine izdvajanja za provedbu ugovora o koncesijama (Bina-Istra, autoceste Zagreb - Macelj i Rijeka - Zagreb), kao i izdvajanja za poticanje željezničkog i pomorskog putničkog prijevoza.

Rashodi za pomoći državnog proračuna dane u inozemstvo i unutar opće države u 2019. godini predviđeni su u iznosu od 17,0 milijardi kuna. U odnosu na tekući plan 2018. ova kategorija rashoda bilježi rast od 1,3 milijarde kuna.

Pomoći koje se financiraju iz općih prihoda i primitaka, doprinosa i namjenskih primitaka u 2019. godini planirane su u iznosu od 12,3 milijarde kuna što je za 359,1 milijun kuna manje u odnosu na tekući plan 2018. godine.

Navedene pomoći uključuju izdvajanja za doprinos RH proračunu EU čime će dosegnuti razinu od 3,7 milijardi kuna, izbore za članove u Europski parlament iz RH, izbore za članove vijeća nacionalne manjine i predstavnika nacionalne manjine u jedinici lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave te izbore za predsjednika RH i izdvajanja za sufinanciranje EU projekata u okviru pozicija Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Najveće smanjenje na ovoj kategoriji rashoda iskazano je na transferu HZZO-u za 400 milijuna kuna budući da će HZZO ostvariti značajno povećanje prihoda uslijed promjena u sustavu doprinosa.

Pomoći koje se financiraju iz EU i ostalih izvora financiranja u 2019. godini planirane su na razini od 4,8 milijardi kuna te se povećavaju u iznosu od 1,6 milijardi kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine.

U 2020. godini ukupne pomoći projicirane su na razini od 17,6 milijardi kuna, a u 2021. na razini od 17,1 milijardu kuna.

Naknade građanima i kućanstvima čine i u 2019. najznačajniju skupinu rashoda proračuna te se planiraju u iznosu od 48,9 milijardi kuna što čini povećanje od 1,2 milijarde kuna u odnosu na tekući plan 2018. godine.

Navedeno povećanje odnosi se na:

- povećanje ukupnih rashoda za mirovine i mirovinska primanja
- povećanje izdvajanja za doplatak za djecu
- povećanje izdvajanja za prava iz sustava socijalne skrbi koja uključuju izdvajanja za osobnu invalidninu i doplatak za pomoć i njegu
- provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o subvencioniranju stambenih kredita³

U 2020. godini ovi rashodi projicirani su na razini od 50,1 milijardu kuna, dok se u 2021. očekuju na razini od 51,4 milijarde kuna.

Ostali rashodi, koji uključuju tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta, izvanredne rashode i kapitalne pomoći, u 2019. godini projicirani su u iznosu od 8,6 milijardi kuna.

Ovi rashodi uključuju mjere ruralnog razvoja, naknade u cijeni goriva za HAC d.o.o. i HŽI d.o.o., sredstva proračunske zalihe, financiranje ugovora s vjerskim zajednicama te sporazuma sa Svetom stolicom.

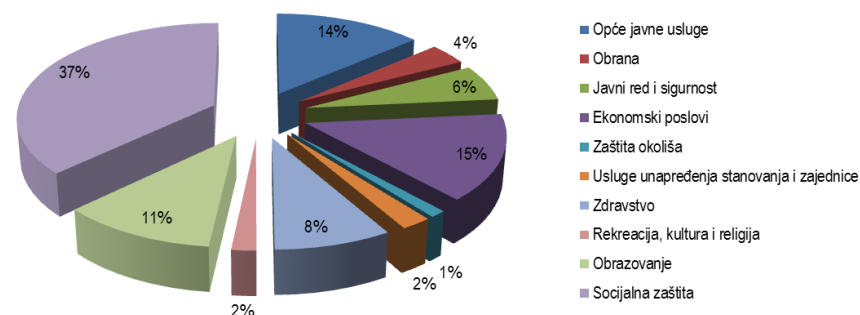
U 2020. godini dosegnut će razinu od 9,0 milijardi kuna, a u 2021. godini razinu od 9,1 milijardu kuna.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u 2019. godini projicirani su u iznosu od 5,4 milijarde kuna. U okviru istih planirana su sredstva za plaćanje predujma za nabavu borbenih zrakoplova, nastavak izgradnje KBC Rijeka, rekonstrukciju zgrada sudova, sredstva za nabavu opreme potrebne za provedbu kurikularne reforme te dodatna sredstva za uređenje kongresnog

centra Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu za potrebe predsjedanja Vijećem Europske unije.

U 2020. i 2021. godini ovi rashodi predviđaju se u iznosu od 4,8 milijardi kuna, odnosno 4,4 milijarde kuna.

Rashodi državnog proračuna u 2019. po funkcijskoj klasifikaciji

UKUPNI MANJAK DRŽAVNOG PRORAČUNA

Slijedom ukupno planiranih prihoda u iznosu od 136,1 milijardi kuna te ukupno planiranih rashoda u iznosu od 140,3 milijarde kuna, planirani manjak državnog proračuna za 2019. godinu iznosi 4,2 milijarde kuna ili 1% bruto domaćeg proizvoda.

U 2020. godini manjak državnog proračuna projiciran je na razini od 2,5 milijardi kuna ili 0,6% bruto domaćeg proizvoda, dok se u 2021. godini projicira manjak na razini od 807 milijuna kuna ili 0,2% bruto domaćeg proizvoda.

³ Narodne novine, broj 61/18

Tablica 2: Ukupni manjak/višak državnog proračuna

(u 000 HRK)	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Proračun za 2019.	Projekcija proračuna za 2020.	Projekcija proračuna za 2021.
Prihodi (6+7)	122.707.022	129.174.117	136.080.229	138.520.059	140.693.303
Prihodi poslovanja (6)	122.060.097	128.473.265	135.299.732	137.833.451	140.021.685
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	646.925	700.852	780.497	686.608	671.618
Rashodi (3+4)	124.999.026	131.731.677	140.268.504	141.014.087	141.500.239
Rashodi poslovanja (3)	122.313.420	127.976.199	134.888.368	136.179.270	137.145.713
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	2.685.605	3.755.477	5.380.137	4.834.817	4.354.527
Ukupni manjak/višak	-2.292.004	-2.557.559	-4.188.275	-2.494.028	-806.936
% BDP-a	-0,6	-0,7	-1,0	-0,6	-0,2

Izvor: Ministarstvo financija

RAČUN FINANCIRANJA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Navedeni manjak državnog proračuna za 2019. godinu u iznosu od 4,2 milijarde kuna financirat će se razlikom ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja te ukupnih izdataka za financijsku imovinu i otplate zajmova. Pritom su ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja planirani u iznosu od 31,3 milijarde kuna, a ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 27,7 milijardi kuna.

Tablica 3: Račun financiranja državnog proračuna

(milijuni HRK)	Izvršenje 2017.	Plan 2018.	Proračun za 2019.	Projekcija proračuna za 2020.	Projekcija proračuna za 2021.
PRIMICI OD FINANIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	42.672	25.539	31.303	27.432	22.335
IZDACI ZA FINANIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJMOVA	38.927	21.500	27.686	25.319	21.770
PRIJENOS DEPOZITA IZ PRETHODNE GODINE	2.365	1.617	3.099	2.528	2.147
PRIJENOS DEPOZITA U NAREDNA GODINU	-3.818	-3.099	-2.528	-2.147	-1.905
NETO FINANCIRANJE	2.292	2.557	4.188	2.494	807

Izvor: Ministarstvo financija

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2019. godini planirani su u iznosu od 35 milijardi kuna, dok su za 2020. projicirani u iznosu od 35,3 milijarde kuna, a za 2021. u iznosu od 35,8 milijardi kuna. Najveću stavku prihoda poslovanja u promatranom srednjoročnom razdoblju (61%) predstavljaju doprinosi za zdravstveno osiguranje koji su u 2019. planirani u iznosu od 21,2 milijarde kuna, dok su u 2020. i 2021. projicirani u iznosu od 21,6 milijardi kuna i 22 milijarde kuna.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine planirani su u iznosu od 3,2 milijuna kuna u 2019., a projekcijama za 2020. i 2021. utvrđeni su u iznosu od 2,6 milijuna kuna.

Rashodi

Rashodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u 2019. godini planirani su u iznosu od 30,7 milijardi kuna, a u 2020. i 2021. projiciraju se u iznosu od 31,7 milijardi kuna, odnosno 32,3 milijarde kuna. S udjelom od 82%, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade čine najveću stavku ukupnih rashoda poslovanja u 2019. godini. Planirane su u iznosu od 25,2 milijarde kuna u 2019., a projekcijama za 2020. i 2021. predviđaju se na razini od 25,6 milijardi kuna, odnosno 26,0 milijardi kuna, što se gotovo u cijelosti odnosi na zdravstvenu zaštitu obveznog i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvanproračunskih korisnika za 2019. godinu planirani su u iznosu od 3,2 milijarde kuna, a projekcije za 2020. i 2021. godinu iznose 2,9 milijardi kuna, odnosno 2,6 milijardi kuna.

Ukupno planirani prihodi od 35,0 milijardi kuna i rashodi od 33,9 milijardi kuna čine višak od 1,1 milijarde kuna ili 0,3% BDP-a u 2019. godini. Za 2020. projiciran je višak u iznosu od 746 milijuna kuna, a za 2021. godinu u iznosu od 889,6 milijuna kuna. Planom za 2019. godinu razlika prihoda i rashoda

financirat će se ukupnim primicima od financijske imovine i zaduživanja u iznosu od 529,2 milijuna kuna, uz istovremeno planirane ukupne izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 1,7 milijardi kuna. U 2020. i 2021. godini ukupni primici od financijske imovine i zaduživanja iznositi će 513,2 milijuna kuna, odnosno 452,1 milijun kuna. Ukupni izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u 2020. i 2021. godini iznositi će 1,3 milijarde kuna.

PROCJENA UKUPNOG MANJKA/VIŠKA OPĆE DRŽAVE

U skladu s projiciranim kretanjima prihoda i rashoda svih razina proračuna opće države, očekuje se planirani manjak od 0,7% BDP-a u 2019. pa njegovo smanjenje na 0,4% u 2020., dok se u 2021. godini očekuje uravnotežen proračun. Pritom će najveći doprinos kretanju ukupnog manjka/viška konsolidirane opće države dati državni proračun koji će u 2019. zabilježiti manjak od 1% BDP-a, u 2020. manjak od 0,6% BDP-a te u 2021. manjak od 0,2% BDP-a. Izvanproračunski korisnici u promatranom srednjoročnom razdoblju imat će višak na prosječnoj razini od 0,2% BDP-a, a jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uravnotežen proračun.

Kada se ovim veličinama pridodaju prilagodbe nacionalne metodologije računskog plana metodologiji ESA 2010 te projekcije manjka/viška trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba koje su statistički uključene u sektor opće države prema metodologiji ESA 2010, procjenjuje se kako će planirani manjak općeg proračuna u 2019. godini iznositi 0,4% BDP-a. U 2020. očekuje se manjak općeg proračuna od 0,3% BDP-a, dok se u 2021. godini planira višak od 0,3% BDP-a.

U skladu s kretanjem manjka/viška općeg proračuna očekuje se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u i to na 71,6% BDP-a u 2019., 68,8% BDP-a u 2020. te 65,6% BDP-a u 2021. godini. Time se ispunjavaju svi zahtjevi iz preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu te osigurava održivo kretanje manjka proračuna opće države i javnog duga.

Tablica 4: Procjena ukupnog manjka/viška opće države

(u 000 kuna)	2017.	Plan 2018.	Plan 2019.	Projekcija 2020.	Projekcija 2021.
DRŽAVNI PRORAČUN					
Ukupni prihodi	122.707.022	129.174.117	136.080.229	138.520.059	140.693.303
% BDP-a	33,6	33,8	34,0	33,2	32,3
Ukupni rashodi	124.999.026	131.731.677	140.268.504	141.014.087	141.500.239
% BDP-a	34,2	34,4	35,1	33,8	32,5
Ukupni manjak/višak	-2.292.004	-2.557.559	-4.188.275	-2.494.028	-806.936
% BDP-a	-0,6	-0,7	-1,0	-0,6	-0,2
IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI					
Ukupni manjak/višak	1.542.555	1.944.881	1.104.065	746.050	889.623
% BDP-a	0,4	0,5	0,3	0,2	0,2
KONSOLIDIRANA LOKALNA DRŽAVA					
Ukupni manjak/višak	-296.625	332.525	100.661	112.779	123.657
% BDP-a	-0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
OPĆI PRORAČUN, nacionalna metodologija					
Ukupni manjak/višak	-1.046.073	-280.153	-2.983.549	-1.635.199	206.343
% BDP-a	-0,3	-0,1	-0,7	-0,4	0,0
TRGOVAČKA DRUŠTVA I OSTALE PRAVNE OSOBE U SEKTORU OPĆE DRŽAVE					
Ukupni manjak/višak	2.101.623	1.390.239	1.129.933	1.101.026	1.641.157
% BDP-a	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4
OSTALE PRILAGODBE					
Ukupni manjak/višak	2.101.712	-3.133.191	188.885	-923.011	-557.132
% BDP-a	0,6	-0,8	0,0	-0,2	-0,1
KONSOLIDIRANA OPĆA DRŽAVA, ESA 2010 metodologija					
Ukupni manjak/višak	3.157.262	-2.023.105	-1.664.730	-1.457.184	1.290.369
% BDP-a	0,9	-0,5	-0,4	-0,3	0,3

Izvor: Ministarstvo financija